במפח הסמוך לרשות הרבים כמה דמרחק

מעלי קמ"ל ואמר רב יהודה אמר שמואל

כתבה על שני דפין פסולה מיתיבי כתבה על

שני דפין והניחה בשני סיפין פסולה הא בסף

אחד כשרה ראויה לשני סיפין קאמר ואמר רב

יהודה אמר שמואל במזוזה בהלך אחר היכר

ציר ים מאי היכר ציר ים אמר רב אדא אבקתא

היכי דמי כגון פיתחא דבין תרי בתי בין בי

גברי לבי נשי ריש גלותא בנא ביתא אמר

יתלי דשי ברישא אמר רב יהודה אמר רב

יעשאה כמין נגר פסולה איני והא כי אתא

רב יצחק בר יוסף אמר כולהו מזוזתא דבי

רבי כמין נגר הוו עבידן ^הוההיא פיתחא דעייל ביה רבי לבי מדרשא לא הוה לה מזוזה לא

קשיא הא דעבידא כסיכתא הא דעבידא

כאיסתוירא איני והא ההוא פיתחא דהוה

עייל 10 בה רב הונא לבי מדרשא והויא לה

מזוזה ההוא רגיל הוה דאמר רב יהודה אמר

רב יבמזוזה הלך אחר הרגיל א"ר זירא אמר

רב מתנא אמר שמואל ימצוה להניחה בתחלת

שליש העליון ורב הוגא אמר מגביה מן הקרקע

מפח ומרחיק מן הקורה מפח וכל הפתח כולו

כשר למזוזה מיתיבי מגביה מן הקרקע מפח

ומרחיק מן הקורה מפח וכל הפתח כולו כשר

למזוזה דברי רבי יהודה רבי יוםי אומר וקשרתם

וכתבתם מה קשירה בגובה אף כתיבה בגובה

בשלמא לרב הונא הוא דאמר כר' יהודה אלא

לשמואל דאמר כמאן לא כר' יהודה ולא כר' יוםי

אמר ר"ה בריה דרב נתן לעולם כרבי יוםי

ליישב שהשפופרת פתוחה לאורכה 🕫 משני ראשיה סתומה ושלא כדרך קבלתה היינו דכפאה על פיה וצ״ע האי דקאמר כולהו מואמא דבי רבי כמין נגר עבידן משמע אבל שאר מוחתא דעלמא לא עבידא כמין נגר הלכך נראה בין לפי׳ הקונטרס בין לפי׳ ר״ת דכאיסתוירא דכשירה היינו באלכסון לא שוכב ולא זקוף אי נמי כמין נון מחצה שוכב ומחצה זקוף וכן פי׳ בקונטרס בלשון אחר אבל שאר מוחחא דעלמא לאו הכי עבידן אלא לפר״ת הויין מיושב ולפי׳ הקונטרס מעומד ואומר ר״ת לא ולמד דהא מעשה בכל יום כשספר חורה עומד על הבימה הכל עומדין וכשטלים ליבור מושיבו הכל יושבין יו מ"ר: והא ההוא פיתחא דהוה בי רב הוגא והויא דיה מווזה. מתוך הלשון משמע דווקא פתח הבית שהיה יוצא ממנו לבית המדרש אבל פתח בית המדרש עצמו לא בעי מוחה ובפ׳ קמא דיומא (דף א:) איכא פלוגתא דתניא יכול יהו בתי כנסיות ובתי מדרשות מטמאין בנגעים ת"ל ובא אשר לו הבית מי שמיוחד לו בית ומסיק הא רבי מאיר הא רבנן דפליגי לענין מווזה ידן לבית הכנסת שאין בה דירה לחזן הכנסת ובמסכת ברכות (דף מו.) נמי משמע דהלכה כמאן דפטר גבי אביי ורבין דהוו אולי באורחא וכי מטו לבי כנישתא אמר ליה רבין לאביי ליעול מר אמר ליה עד השתא לאו מר אנא א"ל הכי אמר רבי יוחנן אין מכבדין אלא בפתח שיש בו מוחה יש בו מוחה ס"ד אלא בפתח הראוי למוחה משמע דפתח בית הכנסת

לרב נחמן קבע לי מזוזתא א"ר נחמן

רפח סעי׳ ב: קמם ב מיי׳ פ״ו שם הל׳ יח סמג שם טוש"ע יו"ד מי רפט סעי׳ ג: קנ ג מיי שם הלי ה סמג שם טוש"ע שם סעי' ה: קנא ד מיי' פ"ה שם הל' ח קנא ד מיי פ״ה שם הל' מ טוש״ע שם פעיף ו: קנב ה ו מיי פ״ו שם הל' יא סמג שם טוש״ע יו״ד סי׳ רפו פעי י: קנג ז מיי שם הל' יב סמג ד מיי שם הל' יב סמג

שיטה מקובצת

שם טוש"ע יו"ל סי

:כט סעי׳ ב

ל) עייל ביה: כן תיבות כדאמר לקמן דקדים פגע במצוה נמחק: גן בתי בין בי גברא לבי נשי: ד) ימין גברא לבי נשי: ד) ימין שנכנסין: ד) הסיפין תיבת הסיפא נמחק: ו) המזוזה. בסיפין והדר הסיפין בבנין: ו) המדרש. נכנסין באותו פתח אבל אותו של בית לא היה רגיל אלא פתח קטז היה שעשה אצל מקומו ונכנס ויוצא לפעמים כדי שלא (לתמיש) [לתשמיש] ביתו. תוס׳ אחרות: קן מלמטה למעלה: טן חתך כו' דמייתי נמי דין תעשה ולא מן העשוי: י) רומו כרחבו. ועוד אנו רואין מנהג בכל יום שכל אנו רואין מנהג בכל יום שכל זמן שהס"ת זקוף על הבימה כל העם עומדים וכשהוא שוכב על הבימה הן יושבין אלמא חשבינן לה כל זמן שהוא זקוף שלא כדרך מקומו. תוס' אחרות: . מלבן. בשלמא לפר״ת מלבן דמצות מזוזה מושכב ולא זקופה לפיכך צריך לחתוך . אחד מז הקנים לתחוב בתוכו המזוזה אבל לפרש״י למה לו המזוזה אבל לפרש"י למה לו לחתוך אינו צריך אלא להניחה דרך נקב העליון שהרי הקנה כולו חלול וי"ל מ"מ צריך לחתוך לפי שהוא מתום בין קשר לקשר. לצד פנים: יג] יושבין. והעולם נהגו כרש״י. והרוצה לצאת ידי שניהם יקבענה מוטה כזה: ידן מזוזה בבית הכנסת: מו) בפרק שלישי דמגילה:

בתבה על שני דפין פסולה. פי׳ בקונטרס שהניח גויל חלק בין דף לדף ולפירושו יש ליישב בדוחק מי הניחו בשני סיפין אלא על ב׳ דפין בשתי חתיכות האמר כי ההיא דפ״ב דסוטה (דף יח.) דאמר בשני דפין פסולה ספר אחד אמר רחמנא ולא שנים והיינו בשתי

חתיכות דומיא דגט בפ"ב דגיטין (דף כ:) דבעי רבא בין שיטה לשיטה בין מיבה למיבה מהו ופריך מיפוק לי דספר אחד אמר רחמנא ולא שנים וג' ספרים ומשני לא לריכא דמעורה ועל כרחיך לא מיפסיל לגט בשני דפין בחתיכה אחת דהא אמרינן בפרק בתרא דגיטין (דף פו:) שייר מקלת הגט וכתבו בדף השני כשר ולא אמרינו דהוי כשני ספרים ופסול ויש לדחות משום דגבי גט כחוב ספר אבל בסוטה כתוב בספר דמשמע בספר המבורר ומיוחד למעוטי ב׳ דפין אפילו בחתיכה אחת ובירושלמי משמע דבשני עורות פסולה דפריך ולמה לא תנינן שהספרים נכתבין בשני עורות והתפילין ומוחות חין נכתבין אלא בעור א'. מ"ר:

תלי דשא ברישא. פי׳ נקונטרס העמיד הסיפין תחילה שאם לא כן ה"ל תעשה ולא מן העשוי וקשה דהוה ליה למימר קבע סיפי ברישא ועוד לקמן הוה ליה לאיתנויי גבי לא שנו אלא שהעמיד ולבסוף חתך כו' מן ונראה לפרש דהאי ביתא דבנה ריש גלותא היינו כגון פיתחא בין גברי לבין נשי דסליק מינה ומשום היכר ניר קאמר ליה חלי דשא נרישת. מ״ר: הא דעבידא כסיכתא הא דעבידא כאיםתוירא. פי׳ נקונטרס דסיכתה פסולה שתחובה בסף כנגר שתוחבים בכותל איסתוירא מקום חיבור השוק והרגל ומעומד הוא כשירה והשתח בין מעומד בין מושכב תרווייהו מיקריין כמין נגר וקשיא י לר״ת דמעומד לאו דרך כבוד הוא וקבורת חמור קרי ליה בהמוכר פירות

(ב"ב דף קא.) וספר תורה ולוחות שבארון מושכב ולא מעומד כדמשמע בפ"ק דבבא בתרא (דף יד.) אע"פ שהיו יכולין להניחו מעומד דארון ין רומו כרחבו ועוד אמרינן בסמוך העמיד לה מלבן של קנים חותך שפופרת ומניחה ואי מעומד יניחנה באחת מן הקנים של מלבן יאן וע״כ פר״ת כי סיכתה מעומד כיתידות המשכן הנוענות בחרץ פסולה כאיסתוירא הנתון בשוק לרחבה בלע"ז קבילי"א כשרה ומיהו בפרק מנות חלינה (יבמות דף קג.) דאמרינן האי איסתוירא עד ארעא נחית על כרחין היינו עלם היורד מן השוק עד הרגל ולח קביליח ומיהו הא דאמר כי בפ"ב דמגילה ירושלמי לריך שיהא שמע שלה רואה את הפתח אין ראיה לפי׳ הקונטרס דלפירוש ר״ת יש ליישב כגון דשיטה אחרונה לנד רשות הרבים היא יבן וראשונה לנד פנים והופך שמע ללד אויר הפתח וכן פרשיות של תפילין נמי היה אור"ת שמניח מושכב ולא מעומד ומיהו הא דאמרינן לקמן (דף לד:) כתב על עור אחת והניח בארבע בחים ילא לא קשיא מידי דמעומד נמי יש ליישב וקשה לפי' ר"ת מהא דתניא בתוספתא דכלים שפופרת

בטפח הסמוך לרשות ג'הרבים. ב] (כדאמר לקמן דקדים פגע במלוה) אם היה עובי החלל ד' טפחים או ה' כגון חומת אבנים יניחנה בחלל טפח הסמוך לרה"ר כדאמר לקמן וע"בן ד"דקדים פגע במצוה כי אתי לביתיה: כמה דמרחיק. מן הבית טפי מעלי ויניחנה מבחוץ קמ"ל:

ליה

על שני דפין. חליה בדף זה וחליה בדף זה: כשני סיפין. בשני מוחות של פתח: ראויה לשני סיפין. שהניח גויל חלק בין דף לדף וראוין לחלק לשתים חליה כאן וחליה כאן: אבקתא. אותו חור שבאיסקופה שליר הדלת סובב בו: היכי דמי. האי הלר אחר היכר ליר דרב יהודה: כגון פתחא דתרי כתי ג] כי נכרי וכי נשי. אדם שחולק ביתו חליו להילוך אנשים המחזרין בביתו וחליו לחשתו לעשות מלאכתה בהלנע ויש פתח בין זו לזו ופתח לכל בית לרה"ר ואמרי׳ לקמן (דף לד.) מזוחה דרך ימין לביאה ולא ליניאה והכא בפתח שבין זו לזו לא ידעינן הי ליחשוב ביאה והי ליחשוב יציאה אי יציאה מהאי להאי ואי מהאי להאי אלא הלך אחר חור שבסף שניר סדלת סובב בו הסוא לד שהחור בו חשיב בית ודרך ימין ד] כשנכנסין בו נותנין מזוחה: **חלי דשי ברישא**. העמיד הן הסיפא בבנין תחלה ואח"כ קבעינהו המוחות דגמרינן מלילית דכתיב בה תעשהי ולא מן העשויי ואי קבענא תחילה המוחה י] בסיפא והדר הסיפא בבנין הוה ליה עשוי המוחה קוד׳ שתבא לידי מלוה: עשאה כמין נגר.

> שקבעה ומחבה בסף כנגר שתוחבין הנגרין בכותל כזה: פסולה. דמלות' לתתה באורך כזה. נגר קבילי"ה: ההוא פתחא דעייל ביה רבי לבי מדרשה. פתח קטן

היה לו לרבי אצל מקומו ונכנס ויצא בו כדי שלא יטריח תלמידיו לעמוד בפניו

אם יעבור לפניהם: איסחוירא. °היינו מקום חיבור השוק והרגל ומעומד הוא כזה כשירה: (4) עבידא כסיכתא. נגר כשל אומנים כזה פסול. ל"א איסתוירא כי היכי דמקום חיבור השוק והרגל הוי השוק זקוף מלמעלה והרגל שוכב כזה כך הניחה למזוזה כשירה הואיל וראשה אחד זקוף: **רגיל** הוה. רוב הנכנסין לבית המדרש (ג) ז] באותו פתח: הלך אחר הרגיל. אם יש ב' פתחים לחדר א' באותו פתח שרגיל לנאת ולבא יותר יניח המזוחה: בתחילת שליש העליון. ימדוד מלמטה ח] שני שלישי הפתח ולכשיכנס לתחילת שליש העליון יתן המוחה: מה קשירת. תפילין בגובה הראש כדאמרי׳ בהאי פירקא (דף לו.) מקום שמוחו של

חינוק רופס: אף נחינה. מוחה בגובה הפתח. ומשמע סמוך לחקרת הפתח יניחנה ולא כשמואל דאמר בתחילת שליש העליון מלמטה למעלה: מולהרחיקה. כלומר יותר משליש לא ירחיקנה מן התקרה ולעולם כרבי יוסי: מלוה בטפח הסמוך כו'. פירשתי למעלה: דתינטריה שחתכה ונתן בה את המוזוה ואח"כ נתנה בכותל אע"פ שלא כדרך קבלתה טמאה נתנה בכותל ואח"כ קבע בה המוזוה כדרך קבלתה טמאה שלא כדרך קבלתה טהורה משמע שהשפופרת סתומה מלד א' ל ולפי' ר"ת דמפרש כמין נגר פסולה מעומד אבל מיושב כשירה מאי כדרך קבלתה ויש

במוחה כי אתי לביתיה הס״ד. ל"ק, ה) בס"י קבע בהו, 1) ודברים כבן, 1) ולקמן מ:], ח מכאן שייך לע"ב, מ) היאך הניחו. ז"ק, י) [ע" סוס' ב"מ קב. ד"ה בגובמאן, כירושלתי בפ"ב דמגילה מוס' ב"ח קב. ד"ה בגוכמסן,

כ) בירושלתי בפ"ד דמגילה
לריך. ז"ק, ל) עיין במרדכי,

מ) ומשני. ז"ק, נ) [וע"ע מוס'
יומא יא: ד"ה שאין], הגהות הב"ח (ħ) רש"י ד"ה עבידא כי סיכתא ל"ל קודם ד"ה איסתוירא: (נ) ד"ה רגיל

גליון הש"ם רש"י ד"ה איםתוירא היינו מקום חיבור השוק בו'. ע' יכמות דף קג ע"ל:

לעזי רש"י בילי"א [קיביל"א]. יתר, , זיז.

מוסף רש"י אבקתא. חור שניר הדלת **סוכל לו** (עירובין יב:).

פטור ובירושלמי בפרק בון שני דמגילה משמע דבי מדרשא דרבי חנינא היה בו מוזה ומונחת כנגד כמיפותיו של אדם. י) מ"ר: ומאי